

RO Zonnetrein, Schoorl

Bergen (NH.)

ruimtelijke onderbouwing

projectnummer
44001903.20190330

opdrachtleader
Ing. W. Groenen

auteur
D. van der Zwaag

planstatus

datum:
03-04-2019
26-02-2020

status:
concept
definitief

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing	5
Hoofdstuk 1	Inleiding
1.1	Aanleiding
1.2	Ligging projectgebied
1.3	Vigerend bestemmingsplan
Hoofdstuk 2	Projectbeschrijving
Hoofdstuk 3	Beleidskader
3.1	Rijksbeleid
3.2	Provinciaal beleid
3.3	Regionaal beleid
3.4	Gemeentelijk beleid
3.5	Conclusie
Hoofdstuk 4	Omgevingsaspecten
4.1	Inleiding
4.2	Wegverkeerslawaaï
4.3	Verkeer en parkeren
4.4	Bedrijven en milieuhinder
4.5	Externe veiligheid
4.6	Luchtkwaliteit
4.7	Ecologie
4.8	Water
4.9	Bodemkwaliteit
4.10	Archeologie en cultuurhistorie
4.11	Planologisch relevante leidingen
4.12	M.e.r.-beoordeling
Hoofdstuk 5	Uitvoerbaarheid
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid
5.2	Economische uitvoerbaarheid
Bijlagen	29
Bijlage 1	Weergave verharde en onverharde paden
Bijlage 2	Restrictie-zones onverharde paden voor Zonnetrein

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1 Inleiding

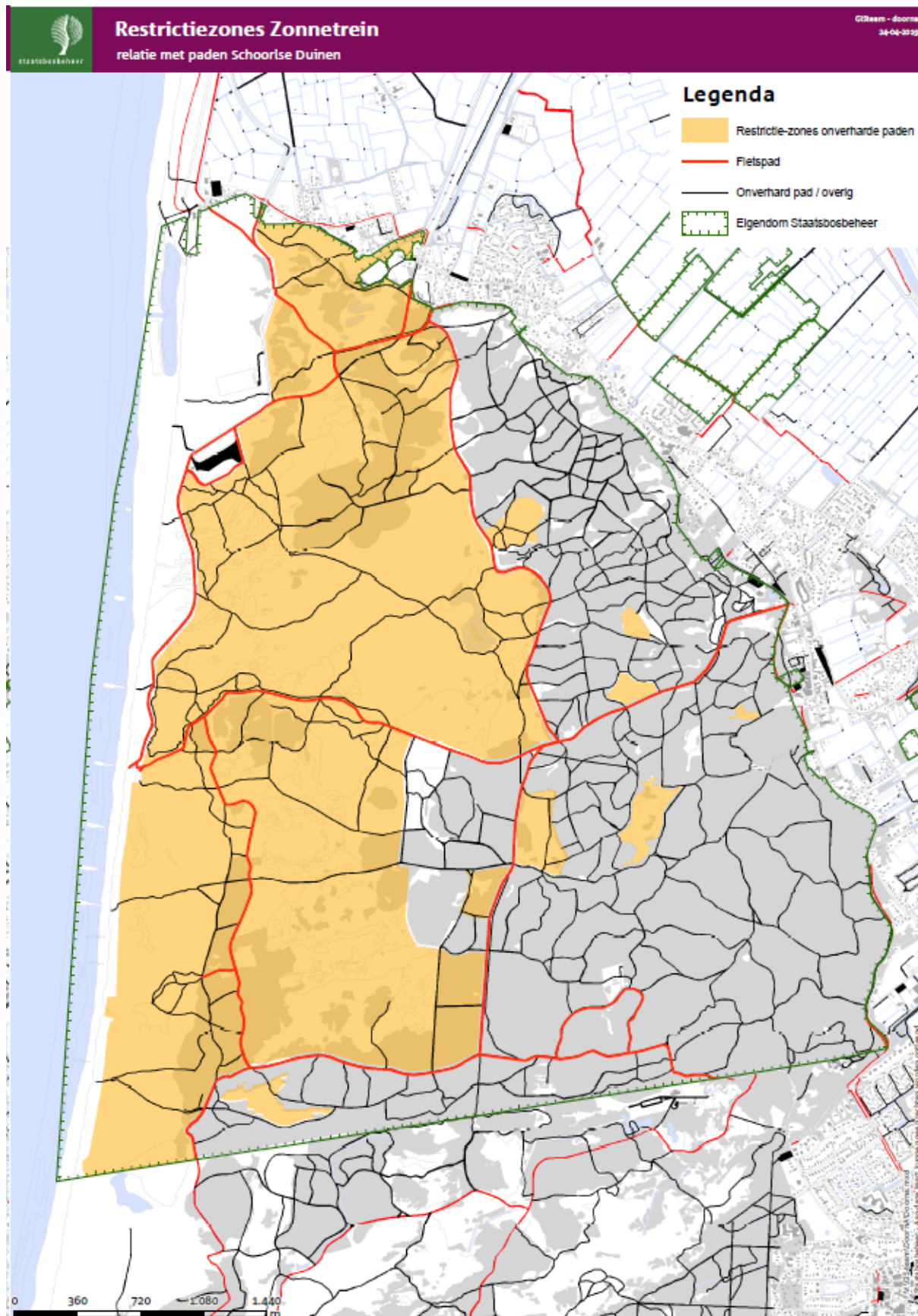
1.1 Aanleiding

Staatsbosbeheer verzorgt samen met initiatiefnemer de heer F. Hoogvorst excursies voor mensen die moeilijk ter been zijn, waaronder senioren, in de Schoorlse Duinen. Deze excursies vinden plaats met de Zonnetrein; een elektrische trekker met maximaal 2 wagons die plaats bieden aan 30 personen. De Zonnetrein rijdt op verharde en onverharde paden binnen het gehele duingebied van de gemeente Bergen. Het gebruik van de gronden door de Zonnetrein is echter in strijd met het vigerende bestemmingsplan Duingebied.

Om het gebruik van dit recreatieve gebruik planologisch mogelijk te maken, is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het afwijken van het bestemmingsplan. Het afwijken van het bestemmingsplan dient te worden onderbouwd met een zogenaamde ruimtelijke onderbouwing. Voorliggende onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging projectgebied

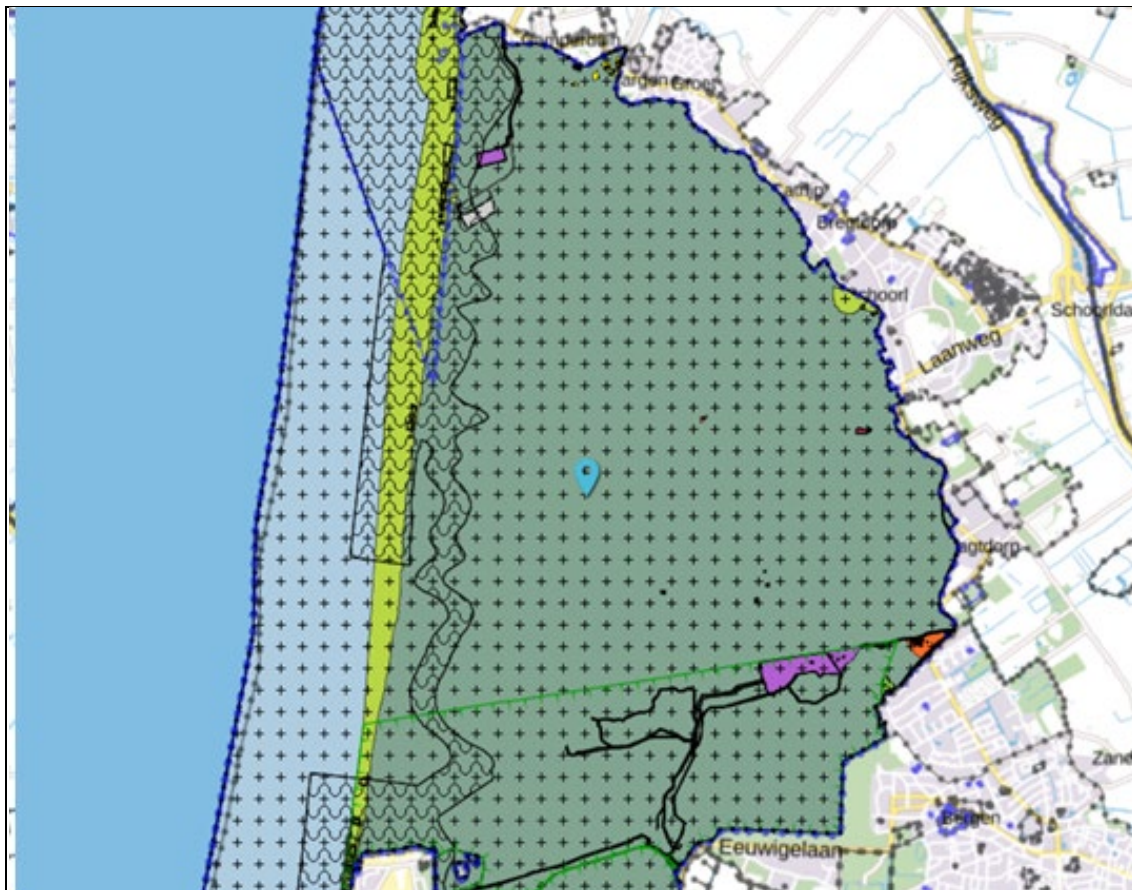
In figuur 1.1 is de ligging van het projectgebied weergegeven, voor een grotere weergave van deze kaart; zie bijlage 1 en 2. Het projectgebied betreft het duingebied binnen de gemeente Bergen. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrenst door de Oude Heereweg te Schoorl, de oostzijde aan de Duinweg te Bergen, de zuidzijde aan de Zeeweg te Bergen en aan de westzijde de noordzee.

Figuur 1.1 Indicatieve ligging projectgebied weergegeven

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het projectgebied vigeert het bestemmingsplan 'Duingebied', zoals vastgesteld op 25 juni 2015. Het duingebied is hoofdzakelijk bestemd als 'Natuur' en de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie - 4' en 'Waterstaat - Waterkering', zie ook figuur 1.2.

Figuur 1.2 Uitsnede verbeelding bestemmingsplan

De gronden met de bestemmingen 'Natuur' zijn bestemd voor zeewering en kustverdediging, behoud, herstel en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden, extensieve dagrecreatie, opslagplaatsen en werkruimten, waterputten ten behoeve van brandbestrijding en bij deze doeleinden behorende voorzieningen zoals (ontsluitings)wegen, fiets- en wandelpaden, ruiterspaden, nuts-, groen- en parkeervoorzieningen en water. Het gebruik van de grond voor gemotoriseerd verkeer past niet binnen de bestemming 'Natuur'.

Hoofdstuk 2 Projectbeschrijving

Aanleiding

Staatsbosbeheer is als beheerder verantwoordelijk voor de Schoorlse duinen voor zowel het natuur- als recreatiebeheer. Maatschappelijke betrokkenheid en het creëren van bewustzijn voor de bijzondere natuurwaarden is één van de speerpunten van Staatsbosbeheer. Daarom zijn de natuurgebieden die Staatsbosbeheer beheert toegankelijk voor recreanten en waar nodig, vanwege de natuurwaarden, zijn de gebieden alleen vanaf de buitenkant te beleven. De Schoorlse Duinen is voor recreanten makkelijk toegankelijk door het netwerk van recreatieve paden, doch deze paden zijn niet goed begaanbaar voor hen die niet goed ter been zijn. De hoog opgaande duinen zijn voor hen een belemmering om van het landschap en de natuur te genieten.

Hieruit is het initiatief ontstaan door een ondernemer die de inzet van de Zonnetrein voorstelde. Een op zonne-energie elektrisch voortgedreven voertuig dat valt onder het langzame verkeer (maximaal 25 km per uur). Hierdoor kunnen meerdere mensen die slecht ter been zijn tot in het duingebied recreëren.

De excursie

De zonnetrein bestaat uit een elektrische trekker met twee wagons, en biedt plaats voor maximaal 30 personen. De excursies vinden plaats vanaf 1 april tot 1 november. Een excursie duurt gemiddeld 2 uur waarbij ondernemer zijn ritten uitsluitend uitvoert op bestaande fiets- en wandelpaden. Tijdens de excursie wordt er mondeling meer informatie gegeven over het gebied. Tijdens de excursie blijven de bezoekers voornamelijk in het voertuig. Een deel van de opbrengsten komt ten goede van Staatsbosbeheer en wordt gebruikt ten behoeve van het Buitencentrum, hierdoor draagt het o.a. bij aan natuureducatie.

Het gebruik

De Zonnetrein bevindt zich uitsluitend op de bestaande wegen en (onverharde) paden. De verharde paden zijn minimaal 3 meter breed en de Zonnetrein rijdt alleen op de onverharde paden met een minimale breedte van 2,5 meter. In de gebruiksovereenkomst die is gesloten met de initiatiefnemer is het maximale aantal excursies vastgelegd. Het aantal excursies over onverharde wegen bedraagt niet meer dan 6 per week, en vinden niet plaats op meer dan 3 dagen per week. Het aantal excursies per week over de onverharde wegen wordt door ondernemer in een logboek bijgehouden. Dit logboek dient namelijk op aanvraag aan de provinciale toezichthouder te worden getoond. De zonnetrein zelf heeft een breedte van 1,6 meter hierdoor blijft er minimaal 0,9 meter ruimte over voor fietsers en voetgangers om het voertuig te passeren.

Figuur 2.1 Impressie van de omvang van de Zonnetrein

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat plannen voor ruimte en mobiliteit op Rijksniveau. Er is sprake van een hoog abstractieniveau: de visie richt zich alleen op nationale belangen zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en de waterveiligheid. De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de SVIR geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat voor onder meer ruimtelijke plannen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken, de treden van deze ladder doorlopen moeten worden. Het Barro is de juridische vertaling van het beleid dat geschetst is in het SVIR. Dit beleidsdocument bevat regels die doorwerken naar lagere overheden.

Toetsing

Vanwege de kleinschaligheid van het project is er geen sprake van strijd met het SVIR en het Barro, beide gekenmerkt wordt door een hoog abstractie- en schaalniveau. Anderzijds draagt het gebruik van gronden ten behoeve van recreatieve doeleinden ook niet bij aan het verwezenlijken van dit beleid. Er is daarnaast geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking. Het Rijksbeleid staat het gebruik van de Zonnetrein in de Schoorlse Duinen niet in de weg.

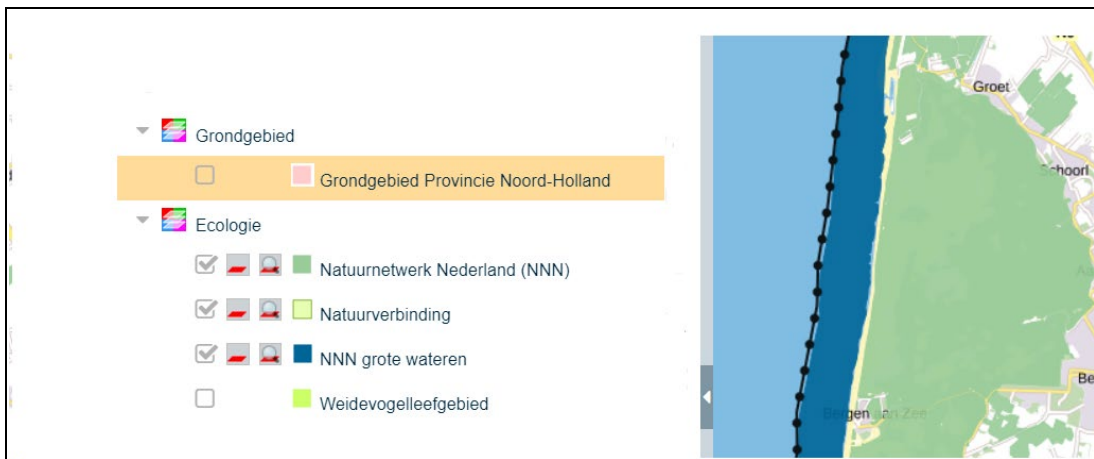
3.2 Provinciaal beleid

De provincie Noord-Holland heeft haar plannen, toekomstbeelden en ambities voor de komende drie decennia vastgelegd in de 'Structuurvisie Noord-Holland 2050'. Ruimtelijke kwaliteit, duurzaam ruimtegebruik en klimaatbestendigheid staan hierbij centraal. In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) worden voor een aantal onderwerpen regels gesteld die door de Rijksoverheid bij de provincies zijn neergelegd ter verdere uitwerking en/of aanvulling in een provinciale verordening. Het gaat hierbij om regels ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen en Kleinschalige oplossingen voor duurzame energie. De kleinschalige oplossingen voor duurzaam energie betreffen hierbij windturbines, hier is in onderhavig plan geen sprake van en wordt dan ook verder niet op ingegaan. Ook bevat de verordening regels ten aanzien van de aardkundig waarden; aardkundig monument en aardkundig waardevol gebied. Doordat de ontwikkeling geen roerende werkzaamheden in de gronden met zich mee brengt wordt hier niet nader op ingegaan.

Toetsing

De PRV geeft regels voor bestemmingsplannen. Met deze ruimtelijke onderbouwing is er geen sprake van een nieuw bestemmingsplan zoals bedoeld in de PRV.

Het laten rijden van de Zonnetrein op verharde en onverharde paden leidt niet tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het duingebied, of tot een vermindering van de oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen, of van de samenhang tussen die gebieden. Het provinciaal beleid staat de ontwikkeling daarmee niet in de weg.

Figuur 3.1 Uitsnede provinciale ruimtelijke verordening

3.3 Regionaal beleid

Regio Alkmaar: parel aan zee. Toeristische Visie 2025

Toerisme en recreatie is voor de Regio Alkmaar, waar Bergen deel van uitmaakt, een belangrijke economische sector. Deze sector levert een wezenlijke bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de leefomgeving en draagt economisch bij aan het versterken van de ontwikkeling van kust, stedelijk gebied en platteland. De hoofddoelstelling op het gebied van toerisme en recreatie is om meer toeristen en recreanten naar dit gebied te halen en hier langer te laten verblijven zodat de bestedingen in de regio toenemen. De aantrekkelijkheid van de regio behouden en versterken is daarbij ook een belangrijke doelstelling binnen de toeristische cluster.

Toetsing

Door het mogelijk maken van een Zonnetrein kunnen de bestaande verharde en onverharde paden in de Schoorlse Duinen door een nog bredere doelgroep gebruikt worden. Op deze manier wordt het gebied ook interessant voor toeristen en recreanten die minder goed ter been zijn. Dit verhoogt de aantrekkelijkheid van het gebied. Verder wordt ingezet op een samenwerking tussen ondernemer en Staatsbosbeheer waarbij de opbrengsten deels ten goede komen van het Buitencentrum. Hierdoor draagt het plan bij aan natuureducatie voor de mensen die gebruik maken van de Zonnetrein en voor de bezoekers van het Buitencentrum. De ontwikkeling geeft dan ook invulling aan het regionaal beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Landelijk Gebied

Op 9 december 2010 heeft de gemeente Bergen de Structuurvisie Landelijk Gebied vastgesteld. De structuurvisie beschrijft de gewenste ontwikkeling van het landelijk gebied. De visie is een leidraad die richting geeft aan het eigen gemeentelijk handelen en helpt bij het maken van keuzes met de blik gericht op de toekomst. Naast de beschrijving van wat de gemeente wil bereiken, beschrijft de visie ook hoe de gemeente dit wil bereiken en met wie. Toerisme is van belang voor Bergen. Centraal staat het behouden, versterken en herstellen van de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. De uitdaging is het behouden en versterken van het recreatieve aanbod voor eigen bewoners, dagrecreanten en verblijfstoeristen met behoud van de aanwezige kwaliteiten. Nieuwe ontwikkelingen moeten dan ook passen in het landschap en het gebied en mogen de rust niet verstoren. De realisatie van de Zonnetrein past in het landschap en verstoort het omliggende gebied niet. Hierdoor sluit de ontwikkeling aan op de structuurvisie voor het landelijke gebied.

Landschapontwikkelingsplan

Het belangrijkste doel van het Landschapontwikkelingsplan (LOP) is het behouden, versterken en ontwikkelen van de landschappelijke kwaliteit en samenhang van het buitengebied van de gemeente Bergen. Hierbij vormen de verschillen tussen de duinen, de binnenduinrandzone en de polder een belangrijk uitgangspunt. Het buitengebied dient daarbij vitaal, aantrekkelijk en economisch gezond te zijn.

Het Landschapontwikkelingsplan sluit aan op de Structuurvisie Landelijk Gebied. In het LOP is aangegeven dat de visie op de recreatieve beleving van het duinlandschap bestaat uit drie pijlers:

- Behouden en optimaliseren van recreatieve routes;
- Versterken beleving cultuurhistorisch erfgoed;
- Versterken ruimtelijke kwaliteit badplaatsen.

Toetsing

Onderhavig plan geeft invulling aan de optimalisatie van de recreatieve routes, de Zonnetrein zorgt er namelijk voor dat deze optimaal benut kunnen worden. Door de Zonnetrein zullen deze routes namelijk begaanbaar worden voor mensen die slecht ter been zijn. Het plan geeft invulling aan het LOP.

3.5 Conclusie

Het laten rijden van de Zonnetrein in het duingebied is niet in strijd met het overheidsbeleid.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

Er is naar verschillende ruimtelijk relevante (onderzoeks)aspecten gekeken, om te onderzoeken of het plan uitvoerbaar is.

4.2 Wegverkeerslawaaï

Beleid en normstelling

Op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd voor de realisatie van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen. Ook is akoestisch onderzoek noodzakelijk bij de reconstructie van bestaande of de aanleg van nieuwe wegen.

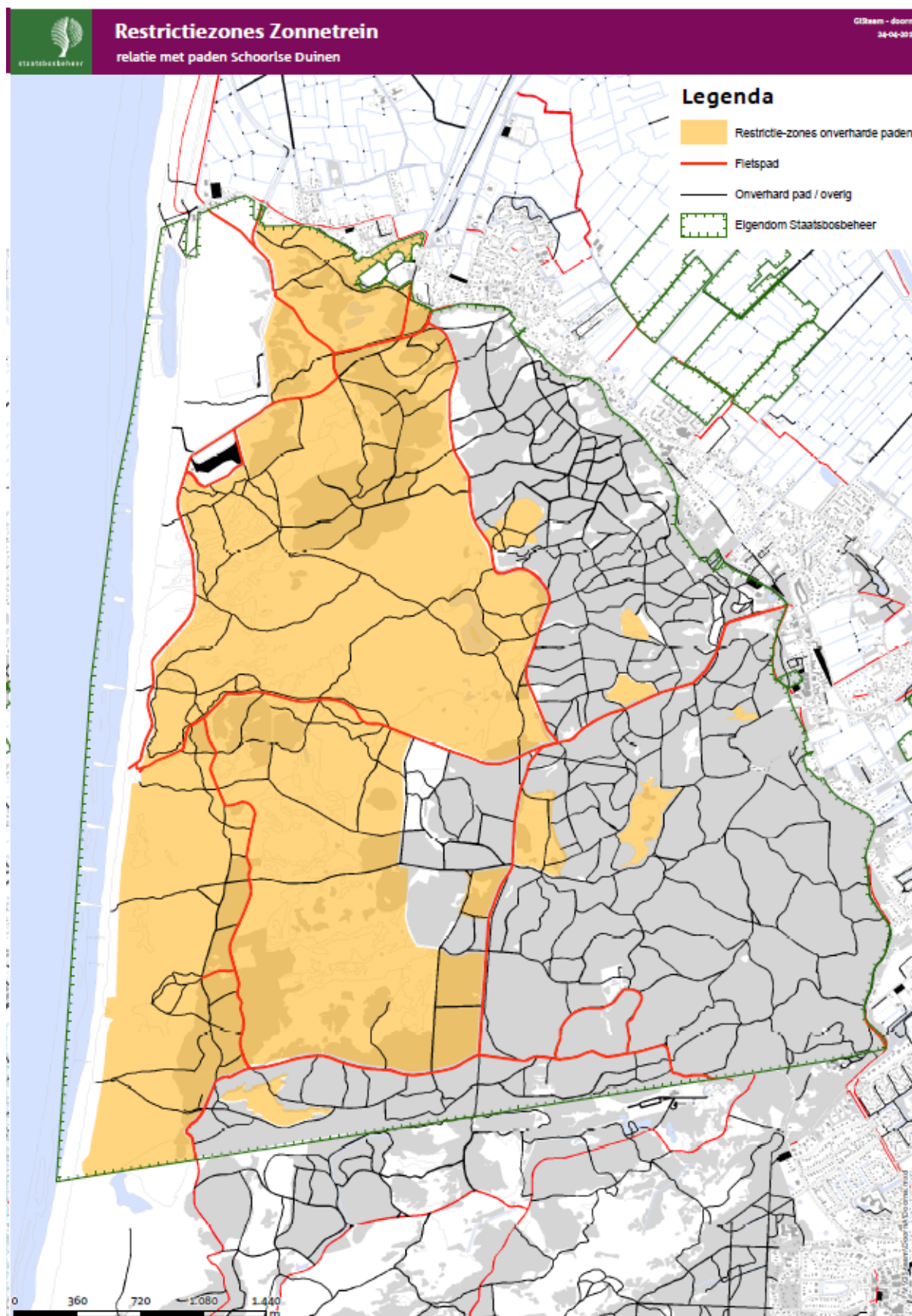
Onderzoek en conclusie

Met onderhavig plan worden er geen geluidsgevoelige functies of nieuwe wegen mogelijk gemaakt. Het voertuig is niet voorzien van een geluidsinstallatie. Het geluid van het voertuig zelf is nihil door de stille elektrische aandrijving. Het aspect wegverkeerslawaaï staat de uitvoering dan ook niet in de weg.

4.3 Verkeer en parkeren

Fiets- en wandelpaden

Binnen het Schoorlse duingebied maakt de zonnetrein uitsluitend gebruik van bestaande wegen en paden. Het gaat hierbij om fiets- en wandelpaden. De zonnetrein dient daarbij binnen de restrictie-zones (figuur 4.1) te blijven, voor een vergote weergave van het figuur zie bijlage 1.

Figuur 4.1 Restrictiezones onverharde paden

Verkeersveiligheid

Snelheid

Op fietspaden wordt door de zonnetrein maximaal 25 km/u gereden. Op onverharde paden is deze snelheid stapvoets (maximaal 15 km/u). Wanneer de bestuurder van de zonnetrein zich aan deze maximum snelheden houdt, zijn de snelheidsverschillen tussen de zonnetrein en fietsers/voetgangers dusdanig klein dat dit niet tot verkeersonveilige situaties leidt.

Passeerruimte

De trekker en wagons van de zonnetrein zijn beide 160 cm breed. De verharde paden in de Schoorlse Duinen zijn minimaal 3 m breed. Hierdoor blijft er nog 140 cm ruimte over voor fietsers en voetgangers om het voertuig te passeren. De CROW-publicatie 'Ontwerpwijzer fietsverkeer' (publicatie 351) geeft op basis van de breedte van de fietser, vetergang (slingerbeweging) en obstakelafstand een minimale breedte van 0,75 m. Wanneer fietsers achter elkaar rijden, is er dus voldoende ruimte voor fietsers om de zonnetrein veilig te passeren.

De onverharde paden waarop de zonnetrein rijdt, zijn minimaal 2,5 m breed. Het voertuig komt niet op ruiterspaden of MTB paden. Er blijft 0,9 m over wanneer de zonnetrein gebruik maakt van deze paden. Omdat hier enkel voetgangers komen, zij kunnen uitwijken naar de berm en de rijsnelheid van de zonnetrein op deze paden stapvoets is, zullen passeerbewegingen niet leiden tot onveilige situaties.

Parkeren en stallen

De opstapplaats en het vertrekpunt van de zonnetrein is Buitencentrum Schoorlse Duinen, welke goed ontsloten is voor gemotoriseerd verkeer. Het Buitencentrum is gelegen in het oosten van het gebied en is gelegen aan de Oorsprongweg. Er is voldoende parkeergelegenheid aanwezig bij het Buitencentrum (circa 60 parkeerplaatsen) om passagiers van de zonnetrein te laten parkeren. Voor de ligging van het buitencentrum en de parkeergelegenheid zie figuur 4.2. De zonnetrein wordt op eigen terrein gestald, dit heeft geen invloed op het verkeer en parkeren in de omgeving.

Figuur 4.2 Weergave van ligging Buitencentrum (groen omcirkeld) tevens opstapplaats voor de Zonnetrein en het parkeerterrein (blauw omcirkeld).

4.4 Bedrijven en milieuhinder

Beleid en normstelling

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een goed woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en de milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om de belangenafweging tussen bedrijvigheid en milieugevoelige functies in voldoende mate mee te nemen, wordt gebruikgemaakt van de VNG-publicatie *Bedrijven en milieuzonering* (editie 2009).

Onderzoek en conclusie

In de beoogde situatie wordt geen milieugevoelige functie opgericht. Er is geen sprake van beperking van de bedrijfsvoering en de milieuruimte van omliggende bedrijven. Een zonnetrein staat niet als zodanig genoemd in de richtafstandenlijst uit de VNG-publicatie *Bedrijven en milieuzonering*. Daarom wordt niet getoetst aan de richtafstanden maar wordt per omgevingsaspect getoetst of voldaan wordt aan de milieuwetgeving en of sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Het aspect bedrijven en milieuhinder staat de beoogde ontwikkeling niet in de weg.

4.5 Externe veiligheid

Beleid en normstelling

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken, namelijk:

- bedrijven waar activiteiten plaatsvinden die gevolgen hebben voor de externe veiligheid;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of door buisleidingen.

Voor zowel bedrijvigheid als vervoer van gevaarlijke stoffen zijn twee aspecten van belang, te weten het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval, indien hij zich onafgebroken (dat wil zeggen 24 uur per dag gedurende het hele jaar) en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting dan wel infrastructuur. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct gevolg van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. De norm voor het GR is een oriëntatiewaarde. Het bevoegd gezag heeft een verantwoordingsplicht als het GR toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Risicovolle inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna: Bevi) geeft een wettelijke grondslag aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Op basis van het Bevi geldt voor het PR een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Beide liggen op een niveau van 10^{-6} per jaar. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet aan deze normen worden voldaan, ongeacht of het een bestaande of nieuwe situatie betreft.

Het Bevi bevat geen norm voor het GR; wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het GR in het invloedsgebied van de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde norm voor het GR geldt daarbij als oriëntatiewaarde.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Per 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT) en de regeling Basisnet in werking getreden. Het BEVT vormt de wet- en regelgeving, en de concrete uitwerking volgt in het Basisnet. Het Basisnet beoogt voor de lange termijn (2020, met uitloop naar 2040) duidelijkheid te bieden over het maximale aantal transporten van, en de bijbehorende maximale risico's die het transport van gevaarlijke stoffen mag veroorzaken. Het Basisnet is onderverdeeld in drie onderdelen: Basisnet Spoor, Basisnet Weg en Basisnet Water. Het BEVT en het bijbehorende Basisnet maakt bij het PR onderscheid in bestaande en nieuwe situaties. Voor bestaande situaties geldt een grenswaarde voor het PR van 10^{-5} per jaar ter plaatse van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en een streefwaarde van 10^{-6} per jaar. Voor nieuwe situaties geldt de 10^{-6} waarde als grenswaarde voor kwetsbare objecten, en als richtwaarde bij beperkt

kwetsbare objecten. In het Basisnet Weg en het Basisnet Water zijn veiligheidsafstanden (PR 10^{-6} contour) opgenomen vanaf het midden van de transportroute.

Tevens worden in het Basisnet de plasbrandaandachtsgebieden benoemd voor transportroutes. Het Basisnet vermeldt dat op een afstand van 200 m vanaf de rand van het tracé in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik. Er geldt een oriënterende waarde voor het groepsrisico en onder voorwaarden een verantwoordingsplicht tot 200 m binnen de transportroute.

Besluit externe veiligheid buisleidingen

In het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) wordt aangesloten bij de risicobenadering uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) zodat ook voor buisleidingen normen voor het PR en het GR gelden. Op grond van het Bevb dient zowel bij consoliderende bestemmingsplannen als bij ontwikkelingen inzicht te worden gegeven in de afstand tot het PR en de hoogte van het GR als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

Onderzoek

Overeenkomstig de professionele risicokaart waarin relevante risicobronnen getoond worden, zijn in en nabij het projectgebied geen risicovolle inrichtingen gelegen. Daarnaast vindt in de directe omgeving geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats over het spoor, de weg of het water. Wel zijn er twee hogedruk aardgasleidingen gelegen op circa 1,5 kilometer van het Buitencentrum Schoorlse Duinen waar de mensen op- en afstappen van de zonnetrein. Het maximale invloedsgebied van de buisleidingen is 580 meter. Het projectgebied is niet gelegen binnen de PR 10^{-6} risicocontour of het invloedsgebied van het groepsrisico van de genoemde risicobronnen. De excursies duren gemiddeld 2 uur waarbij de bezoekers voornamelijk in de trein blijven en de trein zich verplaatst door het gebied. Gezien de ligging van het Buitencentrum Schoorlse Duinen buiten het invloedsgebied van risicobronnen en de korte verblijfstijd van de trein op één locatie zijn er geen externe veiligheidsrisico's te verwachten.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering.

4.6 Luchtkwaliteit

Beleid en normstelling

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een ruimtelijk plan uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens rekening gehouden met de luchtkwaliteit. Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd, Wlk). Dit onderdeel van de Wet milieubeheer (Wm) bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in de volgende tabel weergegeven.

Tabel 4.1 Grenswaarden maatgevende stoffen Wm

stof	toetsing van	grenswaarde
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
	uurgemiddelde concentratie	max. 18 keer p.j. meer dan 200 µg/m ³
fijn stof (PM ₁₀)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³
fijn stof (PM _{2,5})	jaargemiddelde concentratie	25 µg/m ³

Op grond van artikel 5.16 van de Wm kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit onder andere uitoefenen indien de bevoegdheden/ontwikkelingen niet

leiden tot een overschrijding van de grenswaarden of de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht.

Besluit niet in betekenende mate

In het Besluit niet in betekenende mate (nibm) is bepaald in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden 2 situaties onderscheiden:

1. een project heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀ (= 1,2 µg/m³);
2. een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorieën betreffen onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg en 3.000 woningen bij twee ontsluitingswegen, kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlak van niet meer dan 100.000 m² bij één ontsluitingsweg en 200.000 m² bij twee ontsluitingswegen.

Onderzoek en conclusie

De Zonnerein wordt elektrisch aangedreven doormiddel van zonne-energie. Hierdoor is er geen sprake van een toename van stikstofdioxide en fijn stof in de lucht. Daarmee draagt de ontwikkeling dan ook niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide en fijn stof in de lucht. Op het plan is daarom het Besluit nibm van toepassing. Een toetsing aan de grenswaarden kan achterwege blijven. Het aspect luchtkwaliteit staat de beoogde ontwikkeling niet in de weg.

4.7 Ecologie

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en het beleid van de provincie ten aanzien van de bescherming van dier- en plantensoorten en de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering van het plan niet in de weg staan. In elk geval moet aannemelijk zijn dat vergunning of ontheffing van de bij of krachtens deze wet geldende verbodsbepalingen kan worden verkregen voor de activiteiten die met een omgevingsvergunning mogelijk worden gemaakt.

Normstelling en beleid

Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

Gebiedsbescherming

De Wnb kent diverse soorten natuurgebieden, te weten:

- a. Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- b. Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) worden aangewezen in de provinciale verordening. Voor dit soort gebieden geldt het 'nee, tenzij'-principe, wat inhoudt dat binnen deze gebieden in beginsel geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden.

Natura 2000-gebieden

De minister van Economische Zaken (EZ) wijst gebieden aan die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden: Natura 2000. Een dergelijk besluit bevat de instandhoudingsdoelstellingen voor de leefgebieden van vogelsoorten (Vogelrichtlijn) en de instandhoudingsdoelstellingen voor de natuurlijke habitats en habitats van soorten (Habitatrichtlijn).

Een bestemmingsplan dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante

gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, kan uitsluitend vastgesteld worden indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

1. alternatieve oplossingen zijn niet voor handen;
2. het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
3. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

De bescherming van deze gebieden heeft externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze gebieden plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Soortenbescherming

In de Wnb wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- a. soorten die worden beschermd in de Vogelrichtlijn;
- b. soorten die worden beschermd in de Habitatrichtlijn;
- c. de bescherming van overige soorten.

De Wnb bevat onder andere verbodsbepalingen ten aanzien van het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, eieren en rustplaatsen van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Gedeputeerde Staten (hierna: GS) kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen Provinciale Staten (hierna: PS) vrijstelling verlenen van dit verbod. De voorwaarden waaraan voldaan moet worden om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen, zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Vogelrichtlijn. Verder is het verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of te verstoren. GS kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen PS vrijstelling verlenen van dit verbod. De gronden voor verlening van ontheffing of vrijstelling zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Habitatrichtlijn.

Ten slotte is een verbodsbepaling opgenomen voor overige soorten. Deze soorten zijn opgenomen in de bijlage onder de onderdelen A en B bij de Wnb. De provincie kan ontheffing verlenen van deze verboden. Verder kan bij provinciale verordening vrijstelling worden verleend van de verboden. De noodzaak tot ontheffing of vrijstelling kan hierbij ook verband houden met handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Uitwerking Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Noord-Holland

In de provincie Noord-Holland wordt vrijstelling verleend voor het weiden van vee en voor het op of in de bodem brengen van meststoffen. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of natuurbeheer worden vrijstellingen verleend ten aanzien van de soorten genoemd in bijlage 3 bij deze verordening. Het betreft aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat.

Onderzoek

De Zonnetrein zal rijden binnen het Natura 2000-gebied 'Schoorlse Duinen' tevens onderdeel van het Natuurnetwerk Noord-Holland. Voor de instandhoudingsdoelen waarvoor Schoorlse Duinen is

aangewezen wordt verwezen naar de gebiedendatabase.

Op 12 februari 2016 is door de provincie Noord-Holland een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet verleend voor het exploiteren van de Zonnetrein. Bij besluit van 13 juni 2016 zijn daarin nog enkele wijzigingen doorgevoerd. Sinds 1 januari 2017 is de Natuurbeschermingswet opgegaan in de nieuwe Wet natuurbescherming. Voor de reikwijdte van de in 2016 verleende vergunning daarop heeft deze wetswijziging echter geen gevolgen.

Toetsing soorten

Ter plaatse van de te gebruiken paden bevinden zich geen beschermde habitattypen. Hierdoor is er geen negatief effect op beschermde habitattypen en de kenmerkende flora; er is geen beschadiging en ook geen areaalverlies, omdat het zich bevinden van het voertuig buiten de paden niet is toegestaan. De Zonnetrein kent door de elektrische aandrijving geen emissies zodat verzuring en vermessing als gevolg van stikstofdepositie niet aan de orde is. Ook zal er geen verandering in de waterhuishouding van het duingebied optreden.

Versnippering leefgebied zandhagedis

Op alle onverharde wegen dient stapvoets (maximaal 15 km/h) te worden gereden. Het aantal excursies over onverharde wegen binnen het leefgebied van de zandhagedis is beperkt tot 6 excursies per week, te verdelen over 3 dagen per week (twee ritten per dag). Voor de verharde wegen geldt geen beperking van het aantal ritten per week. Bij het stapvoets rijden op de betreffende onverharde wegen is de kans verwaarloosbaar dat zandhagedissen worden overreden. Zij hebben dan ruimschoots tijd om van het betreffende pad te vluchten. Het rijden over paden heeft derhalve geen negatieve gevolgen voor de karakteristieke en zwaar beschermde zandhagedis.

Overige soorten

Omdat de zonnetrein rijdt gedurende het broedseizoen is naast de zandhagedis, ook gekeken of er sprake is van verstoring van vogels en andere soorten. Zoals gezegd maakt de trein gebruik van bestaande paden en wegen. Tijdens de excursie wordt er meer informatie gegeven over het gebied, dit wordt mondeling gedaan. De passagiers verlaten de trein niet, behalve ter plaatse van de op- en afstapplaats Buitencentrum Schoorlse Duinen. Verstoring van nest- en rustplaatsen van beschermde (broed)vogels, marterachtigen, vleermuizen, amfibieën, insecten, (vaat)planten et cetera is dan ook uitgesloten. Het effect van de zonnetrein is niet anders dan van wandelaars en fietsers die reeds van dezelfde paden gebruik maken. Het eventuele verstoringseffect van incidenteel claxonneren is gelijk aan het gebruik zoals dat al enige jaren plaatsvindt.

Toetsing gebieden

Het Natura 2000-gebied wordt tussen zonsondergang en zonsopgang niet gebruikt door de zonnetrein, zodat 's avonds en 's nachts rust wordt gegarandeerd. Optische verstoring door het gebiedsvreemde object is overdag beperkt door de beperkte frequentie van de excursies in een deel van het gebied, het reliëf, de opgaande begroeiing en het bestaand intensief recreatief gebruik van de wegen en paden. Het voertuig is niet voorzien van een geluidsinstallatie. Het geluid van het voertuig zelf is nihil door de stille elektrische aandrijving. Mogelijke akoestische verstoring wordt verder beperkt door het reliëf, de beperkte frequentie en het bestaand intensief recreatief gebruik.

Conclusie

De Wet natuurbescherming en het natuurbeleid van de provincie staan de uitvoering van het plan niet in de weg.

4.8 Water

Beleid en normstelling

Ten behoeve van een ruimtelijke ontwikkeling dient een watertoets met het waterschap overlegd te worden. Het projectgebied is gelegen in het beheergebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Bij de watertoets gaat het om allerlei waterhuishoudkundige aspecten, waaronder veiligheid, wateroverlast, watertekort, waterkwaliteit en verdroging, en om alle wateren: rijkswateren, regionale wateren en grondwater. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek brengt.

Onderzoek en conclusie

In de huidige situatie zijn in het projectgebied, de Schoorlse Duinen, reeds verharde en onverharde paden aanwezig. Hier wordt met onderhavige ontwikkeling niks aan veranderd. De Zonnetrein maakt namelijk gebruik van de bestaande verharde en onverharde paden. Het verhard oppervlak blijft dan ook gelijk. De beoogde ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor het waterhuishoudkundige systeem ter plaatse. Het aspect water staat de beoogde ontwikkeling niet in de weg.

4.9 Bodemkwaliteit

Beleid en normstelling

Op grond van het Bro dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het projectgebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Voor een nieuw geval van bodemverontreiniging geldt, in tegenstelling tot oude gevallen (voor 1987), dat niet functiegericht maar in beginsel volledig moet worden gesaneerd. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur te worden gerealiseerd op bodem die geschikt is voor het beoogde gebruik.

Onderzoek en conclusie

De Zonnetrein rijdt over bestaande paden en wegen. Tevens veroorzaakt de beoogde ontwikkeling zelf geen bodemverontreiniging. Er is geen sprake van roerende werkzaamheden in de bodem. Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.10 Archeologie en cultuurhistorie

Beleid en normstelling

Op grond van de Erfgoedwet moet bij de vaststelling van een ruimtelijk plan rekening worden gehouden met de archeologische waarden. Rijksmonumenten worden eveneens beschermd via de Erfgoedwet. Gemeentelijke monumenten worden beschermd via de Erfgoedverordening.

Onderzoek en conclusie

Met het gebruiken van de grond voor de Zonnetrein vinden geen roerende werkzaamheden in de gronden plaats. Hierdoor vorm het aspect archeologie geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Aangezien binnen het projectgebied geen sprake is van cultuurhistorische waarden levert ook dit aspect geen belemmeringen op.

4.11 Planologisch relevante leidingen

Beleid en normstelling

Planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. Planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin de navolgende producten worden vervoerd:

- gas, olie, olieproducten, chemische producten, vaste stoffen/goederen;
- aardgas met een diameter groter of gelijk aan 18 inch;
- defensiebrandstoffen;
- warmte en afvalwater, ruwwater of halffabricaat voor de drink- en industriewatervoorziening met een diameter groter of gelijk aan 18 inch.

Onderzoek en conclusie

Binnen en in de directe omgeving van het projectgebied zijn geen planologisch relevante leidingen aanwezig die van invloed zijn op de ontwikkeling. Dit aspect staat de beoogde ontwikkeling niet in de weg.

4.12 M.e.r.-beoordeling

Beleid en Normstelling

In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van de omgevingsvergunning planm.e.r.-plichtig, projectm.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Onderzoek en conclusie

In het beoogde plan worden geen nieuwe m.e.r.-plichtige activiteiten mogelijk gemaakt. Voor dit plan is dan ook geen (vormvrije) m.e.r.-beoordeling of m.e.r.-beoordelingsbesluit noodzakelijk conform het Besluit m.e.r.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Bij een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is de uitgebreide procedure van toepassing. Bij de uitgebreide procedure moet binnen 6 maanden op een aanvraag worden beslist.

De omgevingsvergunning is vanaf 17 oktober 2019 gedurende zes weken in ontwerp ter inzage gelegd, waarin belanghebbenden de tijd hebben gekregen voor het indienen van een zienswijze. Na deze periode verleent het college van B&W, na overweging van de zienswijzen, de definitieve vergunning.

Na vergunningverlening is voor belanghebbenden beroep mogelijk bij de rechtbank. Eventueel later gevolgd door een hoger beroep bij de Raad van State.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

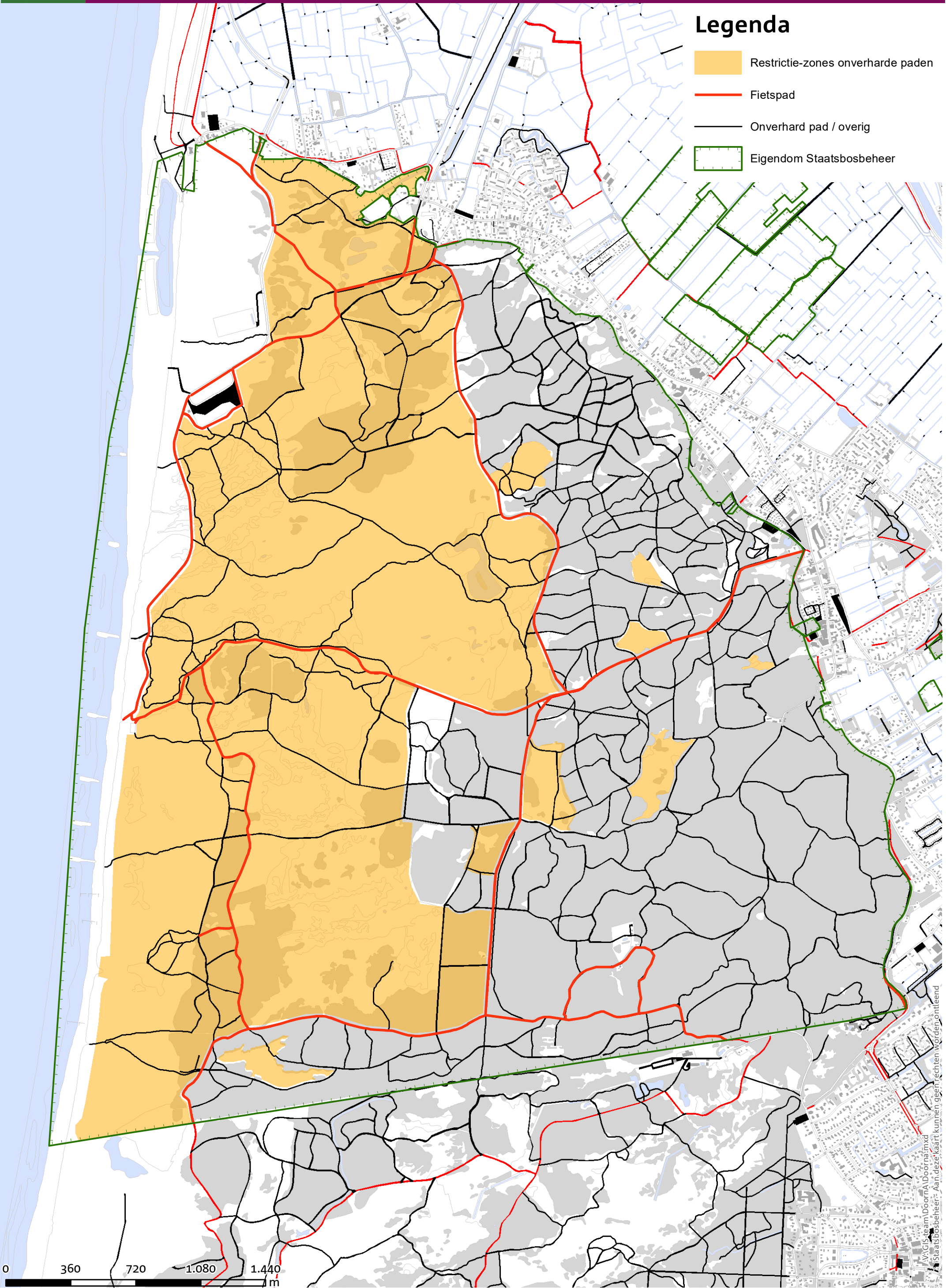
Ingevolge het Bro heeft de gemeente de onderzoeksverplichting om de financieel-economische uitvoerbaarheid van het plan te toetsen (artikel 3.1.6 lid 1 sub f Bro). Ten behoeve van de beoogde overeenkomst heeft de initiatiefnemer met de gemeente een anterieure overeenkomst afgesloten om de kosten voor de begeleiding voor het afwijken van het bestemmingsplan en de daarbij behorende procedures te verzekeren. Hierin zijn ook afspraken gemaakt ten aanzien van eventuele planschade, eventuele planschade komt voor rekening van initiatiefnemer. Het vaststellen van een exploitatieplan is zodoende niet noodzakelijk en de economische uitvoerbaarheid is voldoende gewaarborgd.

Bijlagen

Bijlage 1 Weergave verharde en onverharde paden

Legenda

- Restrictie-zones onverharde paden
- Fietspad
- Onverhard pad / overig
- Eigendom Staatsbosbeheer

Bijlage 2 Restrictie-zones onverharde paden voor Zonnetrein

Restrictie-zones onverharde paden voor Zonnetrein

